

Азбука – Алфавит (Azbuká - abeceda)

Vypracovala: Juráková Beata

Азбука = Azbuká - ruské písmo

Алфавит = Abeceda, sled písmen v abecede

História:

Azbuka vznikla z písma Cyrilika, ktoré na počesť svojho učiteľa Cyrila (sv. Cyril, brat sv. Metoda) vytvorili jeho žiaci po vyhnaní z Veľkej Moravy. Bolo to na prelome 9. a 10. storočia.

Pôvod slova „azbuká“:

V ruskom jazyku prvé písmeno „a“ nazývali „az“ a druhé písmeno „b“ nazývali „búky“. Z názvu týchto písmen teda vzniklo pomenovanie „азbuká“.

Zaujímavosť:

Ruská abeceda - to sú písmená od А до Я, preto Rusi hovoria: **от „а“ до „я“**.

Slováci zasa hovoria **od „a“ do „zet“**, pretože slovenská abeceda - latinka - to sú písmená od A do Z.

Ruská abeceda má 33 písmen (букв):

- samohlásky (гласные) - 10: а е ё и о у ы э ю я
- spoluhlásky (согласные) - 21: б в г д ж з й к л м н п р с т ф х ц ч ш щ
- dve písmená - ь ъ - neoznačujú zvuky.

Tlačená forma azbuky:

А а	a	(a)	Р р	r	(er)
Б б	b	(be)	С с	s	(es)
В в	v	(ve)	Т т	t	(te)
Г г	g	(ge)	У у	u	(u)
Д д	d	(de)	Ф ф	f	(ef)
Е е	je, -e	(je)	Х х	ch	(cha)
Ё ё	jo, -o	(jo)	Ц ц	c	(ce)
Ж ж	ž	(že)	Ч ч	č	(če)
З з	z	(ze)	Ш ш	š	(ša)
И и	i	(i)	Щ щ	šč	(šča)
Й й	j	(i krátkoje)	Ъ		tvrdý (tvjórdyj) znak
К к	k	(ka)	Ы		jery
Л л	l	(el)	Ь		mäkký (mjáchkij) znak
М м	m	(em)	Э э	e / e	(abarátnaje e)
Н н	n	(en)	Ю ю	ju, -u	(ju)
О о	o	(o)	Я я	ja, -a	(ja)
П п	p	(pe)			

Písaná forma azbuky:

А а	A a	К к	K k	Х х	Ch ch
Б б	B b	Л л	L l	Ц ц	C c
В в	V v	М м	M m	Ч ч	Č č
Г г	G g	Н н	N n	Ш ш	Š š
Д д	D d	О о	O o	Щ щ	Šč šč
Е е	Je je	Р р	R r	Ъ ъ	(твёрдый знак)
Ё ё	Jo jo	С с	S s	Ы ы	у (еры)
Ж ж	Ž ž	Т т	T t	Ь ь	(мягкий знак)
З з	Z z	У у	U u	Э э	э (оборóтное)
И и	I i	Ф ф	F f	Ю ю ю	Ju ju
Й й	J j			Я я	Ja ja

Úlohy:

1. Vymenujte ruské samohlásky:

2. Kedy a ako vznikla azbuka?
3. Ktoré písmená v azbuke neoznačujú zvuky?
4. Napíšte slová v abecednom poriadku: дом, собор, царь, замок, овощи, вечер, вода, стул.

Použitá literatúra:

1. Kováčiková, E. a Glendová, V.: Ruský jazyk pre 5. ročník základných škôl, SPN, Bratislava 2002
2. Kováčiková, E. a kol.: Ruský jazyk pre 5. ročník základnej školy, SPN, Bratislava 1982